

Fremtidige regler for fiskeri i vestjyske vandløb 2014 - 2016

Forslag til ændringer i de bekendtgørelser, som er gældende for hhv. Storå, Skjern Å og vandløb med udløb i Vadehavet. Der er foreslået ændringer i følgende bekendtgørelser:

Bekendtgørelse om særlige fiskeriregler for Storå vandsystem

Bekendtgørelse om særlige fiskeriregler for Skjern Å vandsystem

Bekendtgørelse om særlige fiskeriregler og fredningsbælter i Vadehavet og i visse sydjyske vandløb

De nævnte bekendtgørelser udløber alle den 31. december 2013 og foreslås fornyet for en treårig periode frem til den 31. december 2016.

Evaluerings af fiskesæsonen 2012 og 2013

Reglerne for fiskeriet i de vestjyske vandsystemer, der har været gældende i fiskesæsonen 2012 og 2013, er blevet evalueret i samarbejde med de fiskeriberettigede. I forbindelse med evalueringen er det blevet fremhævet, at vandløbene og de tilhørende fiskebestande kan være meget forskellige og at det derfor vil være relevant, at der blev udformet lokale regler, som i højere grad er tilpasset denne forskellighed.

Værdien af en god sammenhæng mellem de aktuelle fiskebestande på udvalgte vandløbsstrækninger og det tilhørende regelsæt, vil sikre en god forståelse omkring forvaltningen og den tilhørende fiskepleje - dette vil være til gavn for bl.a. laksebestandene.

Fiskeplejen og bestandene er bedst tjent med en stor og bred forståelse for reglerne for derved at fastholde og bevare det engagement, der er et grundvilkår for, at man kan fortsætte fremgangen i bestandene.

Fiskeriloven

I den gældende Fiskerilov er det nævnt, at områder med laksevand skal være defineret. Der skal altså laves en afgrænsning, således at man fastlægger et primært område for tildeling og forvaltning af laksekvoter. I de 8 vestjyske vandløb, hvor laksen i dag er fredet

og hvor der efter biologisk rådgivning kan tildeles en laksekvote, er der således behov for at definere de vandløbsstrækninger, hvor størstedelen af laksefiskeriet foregår og dermed det område, hvor langt størstedelen af laksekvoten kan tildeles.

Betydende spærringer i vandløbene

Ud fra de praktiske erfaringer, der er opnået ved de senere års fiskeri efter laks i de vestjyske vandløb, fremgår det, at det største og mest betydende fiskeri efter laks sker i hovedløbene og i de større tilløb.

En opgang af laks er generelt naturligt fordelt, så laksen først og mest talrigt forekommer i de nedre dele af vandsystemet. Efterhånden som tidspunktet for gydningen nærmer sig, befinder laksen sig højere og højere oppe i vandsystemet. Det er kendt, at opgangslaks kan forekomme helt oppe i de små vandløb, men generelt er deres forekomst i de små vandløb mest talrig sent på sæsonen og ofte først når deres fredningstid er gældende.

I nogle vandløb er der fortsat spærringer, som i varierende grad hindrer, at laks og havørred kan vandre frit. Opstrøms sådanne opstemninger er der ofte ringe chancer for at fange laks og havørred, og i sådanne tilfælde har man reelt ikke en laksebestand at beskytte, f.eks. opstrøms vandkraftsøen i Holstebro. På strækninger stort set uden forekomst af laks kunne man vælge en mindre restriktiv forvaltning herunder en længere fiskesæson.

Forvaltning af laksefiskeri og kvoter– afstemt efter vandløbsbredde

Ved at vælge en model, hvor vandløbene opdeles ud fra deres størrelse på minimum 5 meter i faktisk bredde, er det muligt at definere de strækninger i vandløbene, hvor størstedelen af laksen bliver fanget. I praksis lever laks også i de små vandløb, hvor den både vil forekomme som yngel, ungfisk og gydelaks. Da det i princippet er muligt at fange en laks i de små vandløb, vil der også fra de fiskeriberettigede være et ønske om at kunne hjemtage laks fra sådanne områder.

Ved at forvalte laksekvoterne, så de fiskeriberettigede også ved små vandløb har mulighed for at fange og hjemtage laks, skaber man grundlag for, at flest mulige vil være motiverede for at skabe bedre levebetingelser for laks.

Af den samlede kvote, som kan tildeles et vandsystem, vil der efter ansøgning være mulighed for, at en begrænset andel af kvoten kan blive tildelt de områder, som ligger udenfor det primære område for laksefangst. Størrelsen af laksekvoten udenfor det primære område, vil være afstemt efter blandt andet en biologisk vurdering af de reelle muligheder for fangst.

I arbejdet med at skabe selvreproducerende bestande af laks er det afgørende, at laksen har fri adgang til egnede gyde- og opvækstområder i hele vandsystemet. Af samme årsag er det derfor vigtigt, at flest mulige interessenter ved vandsystemerne har en motivation til at forbedre forholdene for fiskebestandene, herunder forbedre levebetingelserne for laks. En forvaltning, hvor alle fiskeriberettigede i hele vandsystemet kan få glæde af gevinsten, vil motivere interessenterne til at skabe optimale levebetingelser for laksen i hele vandsystemet og ikke kun i geografisk begrænsede områder, hvilket er forudsætningen for at sikre laksens tarv og fremtid.

Ved vandsystemerne tildeles størstedelen af laksekvoten i A-områder, de såkaldte laksefiskevande.

A-områder: Store vandløb, som har en bredde på 5 meter og større

Dog ikke vandløbsstrækninger, som er beliggende opstrøms opstemninger, hvor passage for laks er dårlig og hvor kun forholdsvis få laks og havørreder passerer eller strækninger hvor DTU Aqua vurderer, at det ikke er laksefiskevand

B-områder: Små vandløb, som er mindre end 5 meter i bredde

Her indgår også vandløbsstrækninger over 5 meter, som er beliggende opstrøms opstemninger, hvor passage for laks er dårlig og hvor kun forholdsvis få laks og havørreder passerer samt strækninger, som DTU Aqua vurderer ikke er laksefiskevand

Størstedelen af et vandsystems laksekvote tildeles A-områder. Såfremt der er ønske om at hjemtage laks i B-områder, kan der tildeles en beskedent kvote. Helt konkret vil der være tale om en kvote på relativt få laks.

Fiskesæsonen for fiskeri i A-områder følger de nuværende gældende bekendtgørelser.

I B-områderne gives der mulighed for en tidligere startdato, dvs. fra den 1. marts – dog således at der først vil være mulighed for hjemtagning af laks fra den 16. april.

Foruden søer i vandsystemerne, kan der i særlige tilfælde være dele af vandløbene, hvor fiskeriet kan tillades hele året, herunder f.eks. afvandingskanaler og større afskærne åslyngninger.

Afgrænsningen af de såkaldte A-områder er illustreret på de vedlagte kortbeskrivelser (markeret med en fed streg) og vil indgå i bekendtgørelserne. Afgrænsningerne af disse områder vil kunne justeres på baggrund af eventuelle høringsbemærkninger med forslag om nye stednavne på afgrænsning.

Fælles for alle B-områder er, at fiskeriet slutter senest den 31. oktober.

Tabel 1. Periode for fiskesæson i laksevandløbene i hhv. A-områder og B-områder.

Vandløb	A-Område Fiskesæson	B-Område Fiskesæson
Storå	16. april – 15. oktober	1. marts – 31. oktober
Skjern Å	16. april – 15. oktober	1. marts – 31. oktober
Varde Å	16. april – 31. oktober	1. marts – 31. oktober
Sneum Å	16. april – 31. oktober	1. marts – 31. oktober
Kongedå	16. april – 31. oktober	1. marts – 31. oktober
Ribe Å	16. april – 31. oktober	1. marts – 31. oktober
Brede Å	16. april – 31. oktober	1. marts – 31. oktober
Vidå	16. april – 31. oktober	1. marts – 31. oktober

Ændringer af øvrige regler

Behov for ens regler ved alle vandsystemer

Generelt bør alle regler om kroge og agn være ens i alle vandsystemer

Større vandsystemer, som ikke indgår i lakseforvaltningsplanen, men som i dag er underlagt "laksereglerne" er foreslået defineret under B-område - her tænkes blandt andet på vandløbene Vester Vedsted Bæk, Rejsby Å og Brøns Å.

Agn

Gældende regler fortsætter uændret.

Kroge

Anvendelse af sildeforang foreslås tilladt udenfor sluser på geografisk beskrevne lokaliteter.

Genudsætning af laks har den effekt, at flere laks overlever frem til gydning, frem for en forvaltning, hvor alle fangne laks bliver hjemtaget. Undersøgelser har vist, at fangstmetode og håndtering har afgørende betydning for, om laksen overlever en genudsætning. Jo mere skånsomt fiskeri - jo flere vil overleve en genudsætning og jo mindre utilsigtet dødelighed. Utilsigtet dødelighed i forbindelse med genudsætning kræver en tilsvarende markant reduktion i kvoten.

Fisk fanget på agn med duftstoffer, herunder orm, påføres en betydelig højere dødelighed efter genudsætning, end fisk fanget på andre typer agn. Ormefiskeriet bliver af nogen drevet med ret store fangster af laks til følge, eksempelvis fangede 11 personer i et vandsystem 79 laks på orm på blot én fiskesæson.

Der er videnskabelig dokumentation for, at man øger overlevelsen på genudsatte laksefisk ved anvendelse af cirkelkroge og derfor bør man bevare kravet om brug af cirkelkroge ved fiskeri med naturlig agn.

Mindstemål for laks i ferskvand bør nedsættes til 40 cm, idet der ikke er biologisk baggrund for at opretholde det nuværende mindstemål på 60 cm i ferskvand.